

ג' ליונות לעיון בפרשת השבוע

ערוכים בידי נחמה ליבוביץ, שנה שליטת
יו"ל ע"י מוסד תורה ודאשכלה למבוגרים ולנער
הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

פרק ב טו-כ.

פרשת ויחי (תש"ד)

א. טו' רט"י ד"ה אביך צוה לפני מוחו.

1. מהו הקטי בפסוקנו? רט"י מתרצו בדרך המדרס והגמרא (ועיין גם סד"ל: ויבך יוסף: הבין כי אחיו הם הם טלחו הסליחים וסמו הדברים מפייהם ולא יעקב צוה כל זאת, טאם היה בדעתו לצוות על זה היה אומר לו בחייו. על כן בכה בראותו צוה אחיו היראים לנפטים ומוכרחים להמציא תחבולות להנצל מחרון אפו). עיין רמב"ן מ' ג ל"ד ד"ה ואת הארץ תטחרו. הקטי בפסוקנו ובפסוקים המובאים ברמב"ן אחר הוא. מה היא הדרך הסגיה שמציע הרמב"ן לפתרון הקטי, שלא כדרך רט"י כאן? האפשר לתרץ גם את מקומנו בדרך דו? (עיין גם רמב"ן ו' יח' ד"ה "והקיימתי עד"והקרוב אלי". "ל' ז' " ואביכן החל בי.
2. "מב' כא' " אשר ראינו החל מן "או מדרך החתובים...". "ויקרא ס' ב' ד"ה ויאמר אל אהרן עד"כאלה רבות" דברי רט"י אלה לקוחים מגמ' יבמות ומבראשית רבה. הסוה את דב"יו למקורותיו והסבור את הסנויים בין לסונו ובין לסונט ובין לבין צגט (בין הגמ' למדרס) יבמות ס"ה: אמר ר' אליעזר מטום ר' אלעזר בר' שמעון: מותר לו לאדם לסנות בדבר שלום, שנאמר: אביך צוה... כה תאמרו ליוסף אנה סא נא... נא... נראשית רבה ס (ט): ר' שמעון בן גמליאל אומר: גדול השלום סוף הטבטים דברו דברים בדוים בסביל להסיל שלום בין יוסף לטבטים. ה"ד: "ויצו אל יוסף לאמור אביך צוה...". והיכן צוה? לא מצינו טעוה! למה אמרו האחים "אביך" ולא אמרו "אבינו"?
3. יז' ר' סמסון רפאל הירש ועוד מפרשים מבדילים בין חלק הפסוק "אנא סא נא - גמלונך" סהם הדברים הנאמרים בטכ האב לבין חלק הפסוק "ועתה סא נא... אביך" סהם דברי האחים. באר את הסנויים בין דברי האב דברי האב: (1) פסע... וחסאתם (2) אחין עבדי אלוקי אביך. לפסע -
- ג. יז' ויבך יוסף בדברים אליו. מה היתה סבת בכיחו אם לא נקבל את דעת סד"ל הנ"ל?
- ד. יס' החתח אלוקים אני. עיין רט"י, ראב"ע, ספורנו, סד"ל. עו"ל: הקב"ה בוחן לבוה והוא דן את האדם לא לבו על פי מעשיו אך גם על פי מחשבותיו, אבל בן אדם אין לו אלא מה סעיניו רואות, וכך אני לא אוכל לטפוט אחכס על הכונה, אלא על המעשה, והנה אם חטבת עלי רעה, מחשבה סלכת לא נתקימה, אבל מחשבת האל נתקימה, והיא היתה לזובה, והנה אין אחס צריכים להספיל עצמכם לפני ולבס ממני סליחה, כי אינני רואה ככס אלא סלוחי ההסוה לסובת עם רב. והנה זו אחת מן הסובות הנמסכות המאמונה באלוקים ובהסגחתו, כי האדם סליט במעשיו, אבל הסלמת הפעולה איננה בידו, אלא בידי סמים ואם זומט רסע לצדיק ומכסס להרע לו, ה' לא יעזבנו בידו וסנאת הרסע תהיה סכה להצלחת הצדיק. ומי סזאת אמונתו לא יכעס על סום אדכ ולא יסנא סום אדם, מי מהה הקרוב - לדעתך - ביותר לפסס ומתאיכ לרוה הפרקיכ האלה?

ה. כ' ספורנו ד"ה ואתח חטבתם עלי רעה, כמה נוטה ספורנו מדרך הפסס ומה המרצו לפרס כך?

חזק חזק ונתחזק.

המנויים מתבססים לשלוח את החלומי ספר סמות (80 מיל עם דמי הסלוח) כדי למנוע הפרעות והפסקות במסלח; יו"ל ע"י מוסד תורה ודאשכלה למבוגרים ולנער (תש"ד) 10